

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallitus, § 389, 03.10.2022

Kaupunginhallitus, § 379, 26.09.2022

§ 389

Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartan ensimmäinen päivitys

TRE:6382/00.01.02/2022

Kaupunginhallitus, 03.10.2022, § 389

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Nurminen

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristö- ja kehityspäällikkö Kari Kankaala, puh. 050 351 3020, kehityspäällikkö Laura Inha, puh. 040 801 6035, kehittämisasiantuntija Emmi Nieminen, puh. 044 423 5136, energia- ja ilmastoasiantuntija Elina Seppänen, puh. 040 800 7253 ja erityisasiantuntija Kaisa Mustajärvi, puh. 040 806 2294, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartan päivitys hyväksytään suunnitelmaksi kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseksi.

Kaupunginhallitus edellyttää, että tiekartan seuraavan päivityskierroksen aikana puuttuvat toimenpiteet hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseksi määritellään yhdessä kaupunkikonsernin kanssa ja tuodaan kaupunginhallituksen linjattavaksi.

Eriävä mielipide

Lassi Kaleva ilmoitti eriävän mielipiteen, joka liitetään pöytäkirjan liitteisiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartan päivitys hyväksytään suunnitelmaksi kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Anna-Kaisa Ikonen teki seuraavan lisäponsehdotuksen: "Kaupunginhallitus edellyttää, että tiekartan seuraavan päivityskierroksen aikana puuttuvat toimenpiteet

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseksi määritellään yhdessä kaupunkikonsernin kanssa ja tuodaan kaupunginhallituksen linjattavaksi." Jaakko Stenhäll ym. kannattivat ehdotusta.

Lassi Kaleva esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Aarne Raevaara kannatti Kalevan ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu palautusehdotus, josta oli äänestettävä.

Puheenjohtajan äänestysesitys: Kalevan palautusehdotus JAA, asian käsittelyn jatkaminen EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Asian käsittelyä jatkettiin äänin 11-2.

Aarne Raevaara esitti, että asia hylätään. Lassi Kaleva kannatti Raevaaran hylkäysehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu hylkäysehdotus, josta oli äänestettävä.

Puheenjohtajan äänestysesitys: Esittelijän pohjaehdotus JAA, Raevaaran hylkäysehdotus EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Esittelijän pohjaehdotus hyväksyttiin äänin 11-2.

Lopuksi puheenjohtaja Anna-Kaisa Ikonen tiedusteli ponsiehdotuksensa saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Perustelut

Asia jäi pöydälle 26.9.2022 kokouksessa.

Esittelijä uudisti päätösehdotuksensa.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Laura Inha, Kari Kankaala, Emmi Nieminen, Elina Seppänen, Aino Järventausta, Sami Niemelä

Liitteet

1 Kh 26.9.2022 Päivitetty Hiilineutraali Tampere 2030 -
tiekartta_VERSIO23092022

2 Kh 3.10.2022 Hiilineutraali Tampere 2030-tiekartan päivitys 2022,
tekniset korjaukset

3 Lassi Kalevan eriävä mielipide kh 3.10.2022

Oheismateriaali

1 Kh 26.9.2022 Esitysmateriaali, Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartan
päivitys

Kaupunginhallitus, 26.09.2022, § 379

Valmistelijat / lisätiedot:

Mikko Nurminen

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartan päivitys hyväksytään suunnitelmaksi kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseksi.

Perustelut

Tampereen kaupunki tunnistaa ja toteaa ilmastonmuutoksen vaikutusten muodostaman pitkäaikaisen ja -vaikutteisen hätätilan ja jatkaa systemaattista toimintaansa muutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi. Strategiassaan Tampere on jo asettanut tavoitteeksi, että Tampere on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Hiilineutraalius tarkoittaa sitä, että Tampereen ilmastopäästöjä vähennetään 80 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä ja loput 20 prosenttia kompensoidaan. Tavoitteen saavuttamisen konkretisoimiseksi ja ilmastonmuutokseen vastaamiseksi kaupungin ilmastotoimenpiteitä koottiin Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaan, jonka kaupunginhallitus hyväksyi 31.8.2020 suunnitelmaksi ilmastotavoitteiden saavuttamiseen. Samassa yhteydessä sovittiin, että tiekarttaa päivitetään kahden vuoden välein. Nykyisessä pormestariohjelmassa 2021–2025 linjataan, että tiekartan toimenpiteet toteutetaan ja tiekarttaa päivitetään sovitusti valtuustokauden kuluessa. Tiekartan säännöllinen päivitys on välttämätöntä, jotta voimme arvioida tavoitteen saavuttamista, tarkastella toimenpiteiden riittävyttä ja toimintaympäristön mahdollisia muutosten vaikutuksia.

Tässä Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartan ensimmäisessä päivityksessä on tarkennettu ja muokattu aikaisempia toimenpiteitä, mutta myös lisätty noin 70 uutta toimenpidettä, jotka liittyvät pääasiassa ilmastonmuutokseen sopeutumiseen tai ovat uusia kaupungin yhtiöiden ja liikelaitosten toimenpiteitä. Toimenpiteiden lukumäärä kasvoi täten 236:sta 305:een. Ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja varautumisen laajempi huomioiminen tiekartassa on yksi päivityksen merkittävimmistä uudistuksista. Sopeutumistoimenpiteiden lisääminen edistää kaupunkistrategian linjausta, jonka mukaan ilmatoriskit ja muutokseen sopeutuminen otetaan Tampereella vakavasti.

Muita merkittäviä tiekartan päivityksen yhteydessä toteutettuja uudistuksia ovat seitsemäs, läpileikkaava teema eli kaupungin ilmastotyön koordinointi ja seuraaminen; toimenpidekohtaisten kustannusarvioiden lisääminen; sekä vaikutusten arvioinnin laajentaminen. Tiekartassa on sen rakenteen lisäksi säilytetty myös tuttuja elementtejä, kuten kuusi alkuperäistä teemaa, jotka edistävät kestävästä kaupunkisuunnittelusta, liikennejärjestelmää, rakentamista, energiaa, kulutusta ja kaupunkiluontoa. Toimenpiteiden toteutumiseksi yksiköt nostavat niitä aiempaan tapaan palvelu- ja vuosisuunnitelmiin. Toimenpiteiden edistymistä voi seurata edelleen Tampereen ilmastovahti-verkkosivuilla ja tiekartasta raportoidaan vuosittain kaupunginhallitukselle Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelman raportoinnin yhteydessä. Kaupunkikonsernin ilmastotoimenpiteille

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

suunnatut resurssit ja kaupunkitasoiset enimmäispäästöt eritellään kaupungin talousarvion ilmastobudjettiosioissa.

Tiekartan päivityksen arvioitavissa olevilla toimenpiteillä voidaan saavuttaa noin 73 prosentin päästövähennys vuoteen 2030 mennessä. Monien toimenpiteiden vaikutuksia ei kuitenkaan voida arvioida, sillä tietoa niiden vaikutuksista ei ole voitu tuottaa. Merkittävimpänä tekijänä liikenteen osa-alueella jää vielä arvioimatta ne toimenpiteet, joilla vaikutetaan kuntalaisten liikkumisvalintoihin. Vaikka toimenpiteiden päästövähennysvaikutus on lisääntynyt vain noin prosenttiyksikön verran ensimmäiseen, vuoden 2020 tiekartan painokseen verrattuna, on nykykehityksellä saavutettava päästövähennys kasvanut 61 prosentista 69 prosenttiin. Myönteinen nykykehitys kertoo siitä, että tavoitellut toimenpiteet ovat muuttuneet useilla sektoreilla vaikuttavaksi toiminnaksi. Kauimmas tavoitteesta jäävät ennusteen mukaan kuitenkin liikenne- ja jätehuoltosektorit.

Monet ilmastotoimenpiteistä ovat taloudellisesti kannattavia ja niistä on myös muita hyötyjä liiketoiminnan kehittämisestä ja kiinteistöjen arvon säilyttämisestä aina terveysvaikutuksiin ja imagohyötyihin. Arvioitujen tiekarttatoimenpiteiden osalta kaupunkikonsernin kokonaisinvestoinnit aikavälillä 2023–2030 ovat noin 496 miljoonaa euroa ja toimintamenojen osalta noin 100 miljoonaa euroa. Iso osa summasta on jo mukana nykyisessä budjettikehyksessä ja ne sisältävät suurhankkeita, kuten asemanseudun kehitys, jota tehdään muistakin kuin ilmastosyistä. Kustannusarviot perustuvat vain vaadittaviin rahallisiin panostuksiin toimenpiteiden toteuttamiseksi, eikä niissä huomioida toimenpiteistä mahdollisesti koituvia kustannussäästöjä. Tiekartan päivityksessä onkin esitetty muutamien toimenpiteiden taloudellisuuslaskelmia sekä arvioitu liikkumisen kulkutapamuutoksen kustannuksia suhteessa niistä saataviin hyötyihin ja esitetty arvio lisäkustannuksista, jotka syntyvät, jos emme panosta ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen.

Tampereen kunnianhimoisen hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen edellyttää koko kaupunkiorganisaation määrätietoista ja pitkäjänteistä sitoutumista. Lisäpanostuksia tarvitaan erityisesti kestävä liikenteen edistämiseen ja rakennusten energiatehokkuuden parantamiseen.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Laura Inha, Kari Kankaala, Emmi Nieminen, Elina Seppänen, Aino Järventausta, Sami Niemelä

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle, ympäristö- ja kehitysjohtaja Kari Kankaalalle, kehityspäällikkö Laura Inhalle, energia- ja ilmastoasiantuntija Elina Seppäselle ja kehittämisasiantuntija Emmi Niemiselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Asian käsittelyn kuluessa Jaakko Stenhäll ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Lauri Lyly kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja tiedusteli Stenhällin pöydällepanoehdotuksen samaa kannatusta ja totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Liitteet

1 Kh 26.9.2022 Päivitetty Hiilineutraali Tampere 2030 -
tiekartta_VERSION23092022

Oheismateriaali

1 Kh 26.9.2022 Esitysmateriaali, Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartan
päivitys

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 11.10.2022 www.tampere.fi

Päätös on annettu tiedoksi sähköisesti 7.10.2022.

Muutoksenhakuviranomainen

Kaupunginhallitus

Tampere
07.10.2022

Elina Nikkilä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus

§389

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Aleksis Kiven katu 14-16 C, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.